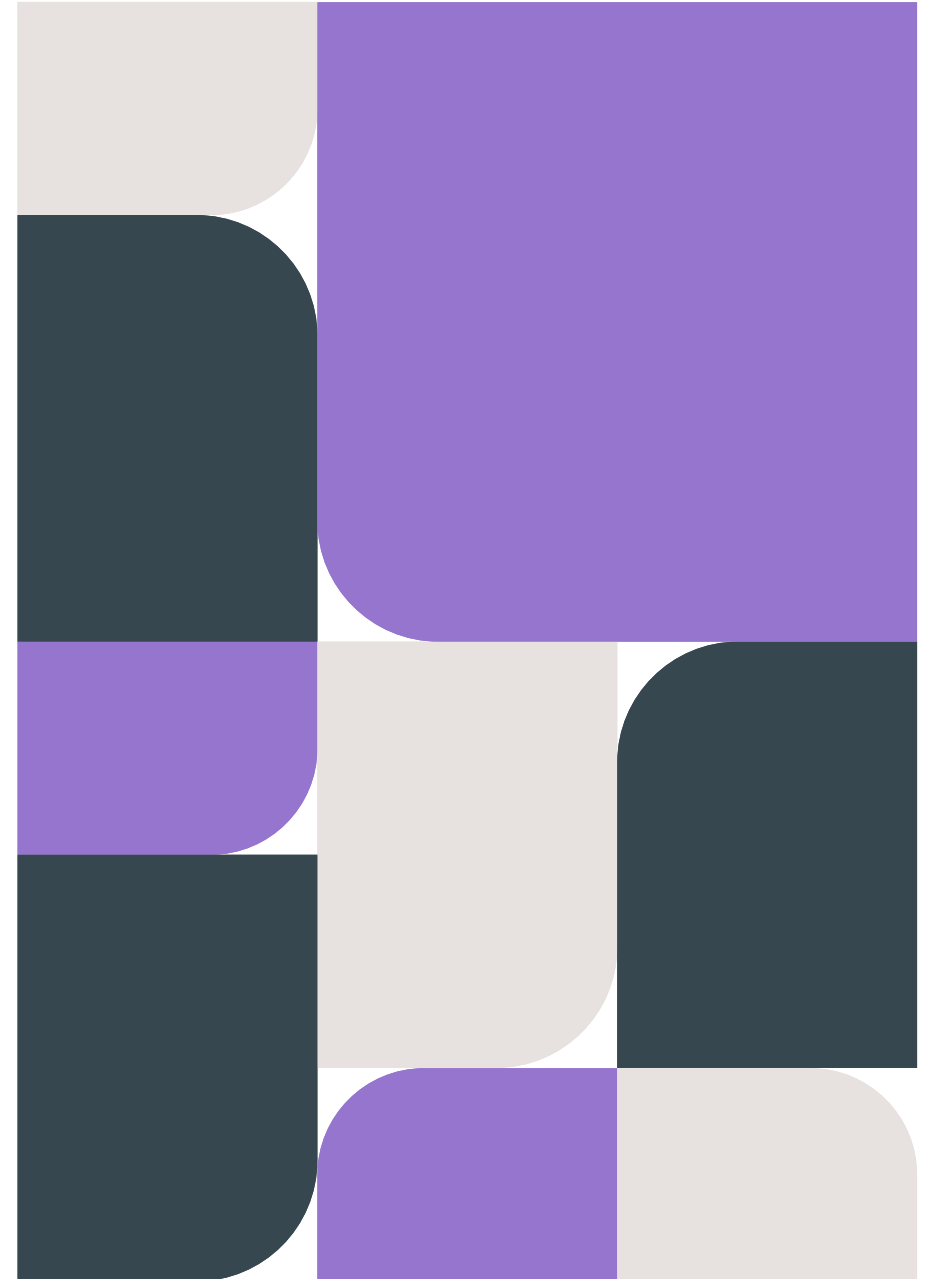

Vaccination mot pneumokocker

2024-04-22

Innehåll i denna presentation

- Fakta om pneumokocker
- Vaccinationsprogram och rekommendationer för pneumokockvaccination i Västra Götaland
- Vacciner mot pneumokocker i VGR
- Terapigrupp Vaccins terapiråd om vaccination mot pneumokockinfektion
- De olika riskgrupperna som rekommenderas vaccin - 4 bilder
- Kombination med andra vacciner (samvaccination)
- Patientavgift eller avgiftsfrihet
- Ersättning till vaccinerande enhet för utförd vaccination
- Registrering av vaccinationer
- Revaccination med pneumokockvaccin
- Länkar och fördjupad information - 2 bilder

Fakta om pneumokocker

Pneumokocker är den vanligaste orsaken till bakteriella luftvägsinfektioner som lunginflammation, öroninflammation och bihåleinflammation.

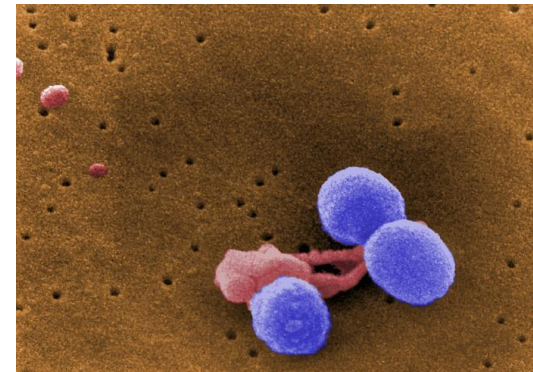
Pneumokockinfektion förekommer i alla åldrar, men drabbar främst de yngre (barn under två år) och äldre individer (över 65 år).

Det finns över 100 kända serotyper (undertyper) av pneumokocker.

De allvarligaste sjukdomarna orsakade av pneumokocker är invasiva infektioner som kan ge hjärnhinneinflammation och sepsis.

Allvarliga pneumokockinfektioner kan förebyggas med vaccin. Vaccinerna ger skydd mot vissa serotyper av pneumokocker.

Vaccination mot pneumokocker kan ske året runt.

Vaccinationsprogram och rekommendationer för pneumokockvaccination i Västra Götaland

Nationellt allmänt program - Barnvaccinationsprogrammet

- Pneumokockvaccination ingår i programmet sedan 2009.
- I Västra Götalandsregionen används sedan 1 september 2023 konjugatvaccinet Vaxneuvance.
- Kostnadsfritt.

Nationellt särskilt program mot pneumokocker för riskgrupper

- Personer 2 år och äldre som tillhör medicinsk riskgrupp samt alla, det år de fyller 75. Riskgrupper delas in i två grupper med *mycket hög risk* respektive *ökad risk* för allvarlig sjukdom.
- Kostnadsfritt.

Regional rekommendation - Pneumokockvaccin till personer 76+

- Pneumokockvaccin till personer som är 76 år och äldre och är folkbokförda i Västra Götaland.
- Kostnadsfritt.

Rekommendationer för personer som löper ökad risk att drabbas av pneumokockinfektion

- Personer 65 år och äldre samt vissa riskgrupper, som ej omfattas av ovan nämnda program och rekommendationer men som löper ökad risk att drabbas av pneumokockinfektion.
- Ej kostnadsfritt.

Vacciner mot pneumokockinfektion

Det finns två olika typer av pneumokockvaccin: Polysackaridvaccin och konjugatvaccin.

Siffran som finns angivet till respektive vaccin (PPV, PCV) anger hur många serotyper vaccinet kan skydda emot.

Polysackaridvaccin (PPV)

Vaccin bestående av kolhydrat från pneumokockens bakteriekapsel.

- **Pneumovax** (PPV23) är godkänt för vaccination av alla från två års ålder och uppåt.

Konjugatvaccin (PCV)

Vaccin där kolhydrat från bakteriens kapsel kopplats till ett protein, vilket gör att även barn under två år kan bilda antikroppar mot bakteriekapseln.

- **Vaxneuvance** (PCV15) är godkänt för vaccination från sex veckors ålder. Ingår i barnvaccinationsprogrammet.
- **Prevenar 20** (PCV20). Apexxnar har bytt namn till Prevenar 20. Prevenar 20 har fått utökad indikation och kan nu även användas även för barn från sex veckors ålder.
- **Synflorix** (PCV10) är godkänt för vaccination av barn mellan sex veckor och fem år. Ej för vuxna.
- **Prevenar 13** (PCV13) är godkänt för vaccination från sex veckors ålder.

Terapigrupp Vaccins terapiråd om vaccination mot pneumokockinfektion

Behovet av påfyllnadsdos med konjugatvaccin (Prevenar 20, Prevenar 13, Vaxneuvance) är än så

Terapigrupp Vaccin – Terapiråd

Vaccination mot pneumokockinfektion

Fastställt maj 2024 av Läkemedelskommittén i Västra Götalandsregionen. Giltig t.o.m. maj 2026.

Nationella särskilda vaccinationsprogrammet för pneumokocker för personer som ingår i riskgrupper omfattar alla personer som är 2 år eller äldre och tillhör en riskgrupp (enligt nedan) eller det år man fyller 75 år. Ett **regionalt vaccinationsprogram** för personer 76 år och äldre oavsett risktillhörighet finns för personer bokförda i Västra Götaland.

För dem som ingår i något av dessa två vaccinationsprogram är vaccinet kostnadsfritt.

Vaccination mot pneumokockinfektion ska erbjudas kostnadsfritt till personer med någon av följande sjukdomar, tillstånd eller åldersgrupp	Rekommenderat vaccin Vuxna och barn från 2 år
Kronisk hjärtsjukdom	Pneumovax, tidigast fem år efter föregående dos av Pneumovax
Kronisk lungsjukdom	
Andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion	
Kronisk leversjukdom	
Kronisk njursvikt	
Diabetes mellitus	
Personer som är 75 år och äldre, och saknar annan riskgruppstillhörighet	Prevenar 20 (=Apexxnar) minst ett år efter senaste dosen pneumokockvaccin. Därefter ges efter två månader Pneumovax, dock minst fem år efter föregående dos med Pneumovax.
Bristande mjältfunktion eller saknar mjälte Vid planerad splenektomi bör den sista vaccinationen ha getts minst två veckor före operationen	
Likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen	Prevenar 20 (=Apexxnar) minst ett år efter senaste dosen pneumokockvaccin
Cystisk fibros	
Kokleaimplantat	
Nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling	Prevenar 20 (=Apexxnar) minst ett år efter senaste dosen pneumokockvaccin. Behov av vaccination och val av vacciner avgörs vid individuell medicinsk bedömning eftersom riskgrupperna med immunbrist är heterogena. Se även sjukhusens egna riktlinjer.
Organtransplantation	Se sjukhusens egna riktlinjer samt Folkhälsomyndighetens rekommendationer . Personer som har genomgått stamcellstransplantation vaccineras efter ett speciellt vaccinationsschema med minst tre doser av Prevenar 20 (=Apexxnar).

Läkemedelskommittén i Västra Götalandsregionen

Länk till dokument

<https://www.vgregion.se/halsa-och-vard/vardgivarwebben/vardriktlinjer/lakemedel/terapirad/vaccin/>

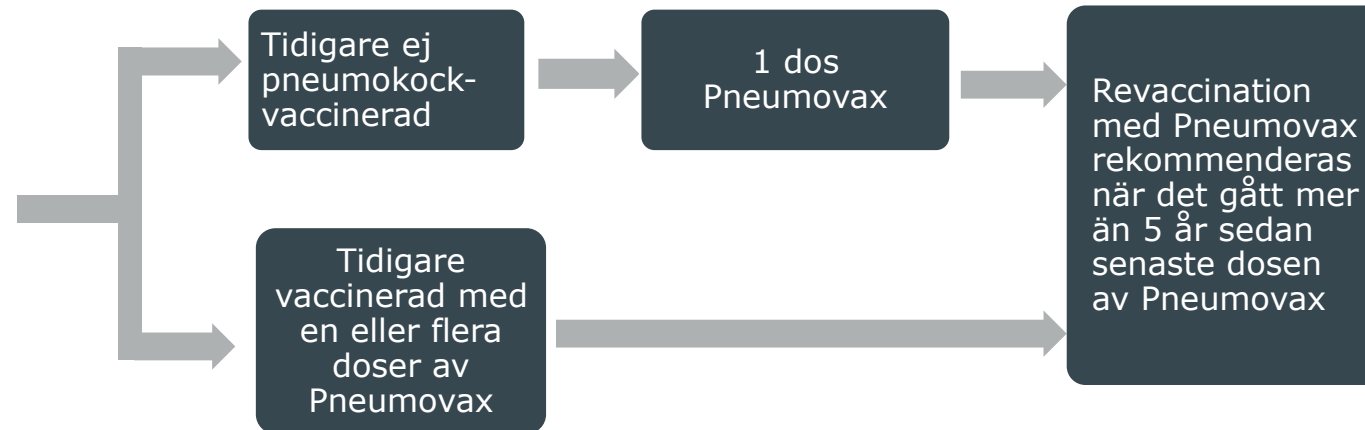
Ökad risk för allvarlig pneumokockinfektion

- gäller vuxna samt barn från 2 års ålder

Kostnadsfri vaccination.

Person med ökad risk

- 75 år och äldre
- Kronisk hjärtsjukdom
- Kronisk lungsjukdom
- Andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion
- Kronisk leversjukdom
- Kronisk njursvikt
- Diabetes mellitus

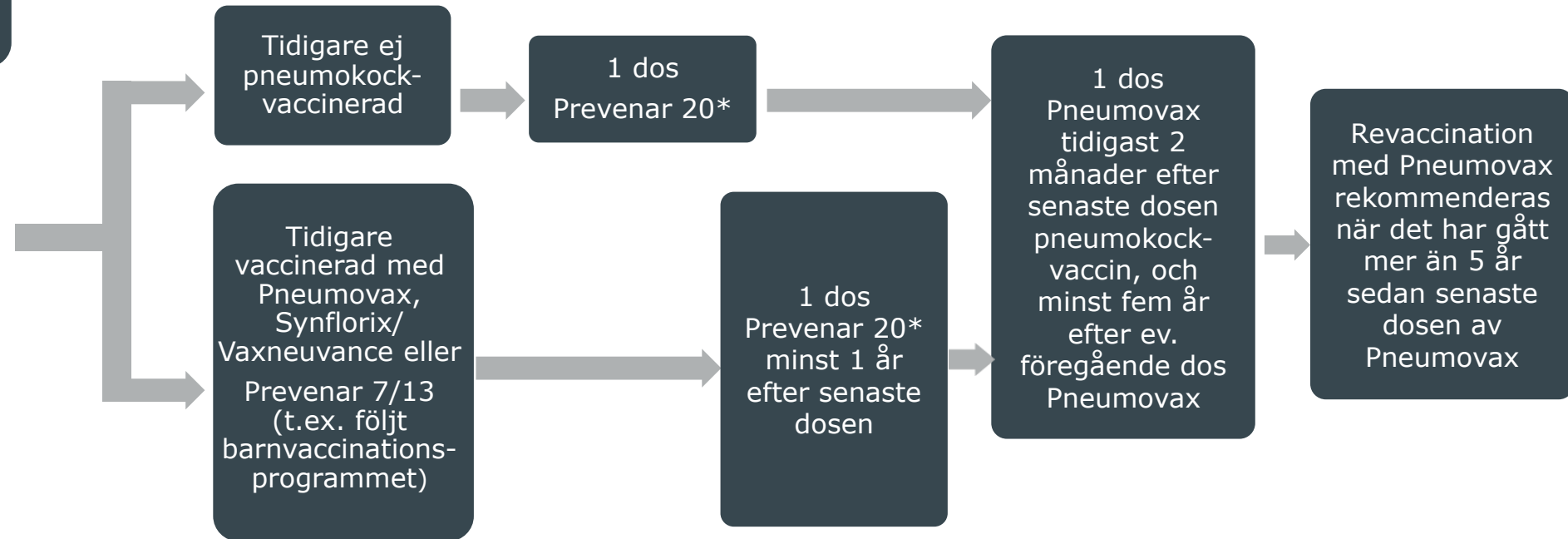

A. Mycket hög risk för allvarlig pneumokockinfektion - gäller vuxna samt barn från 2 års ålder

Kostnadsfri vaccination.

Person med mycket hög risk

- Saknar mjälte eller har nedsatt mjältefunktion
- Likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen

* Prevenar 20 (=Apexxnar)

Allmän vaccination mot pneumokocker infördes i barnvaccinationsprogrammet 2009 och erbjuds alla barn. I Västra Götaland används sedan 1 september 2023 konjugatvaccinet Vaxneuvance. Tidigare användes Synflorix.

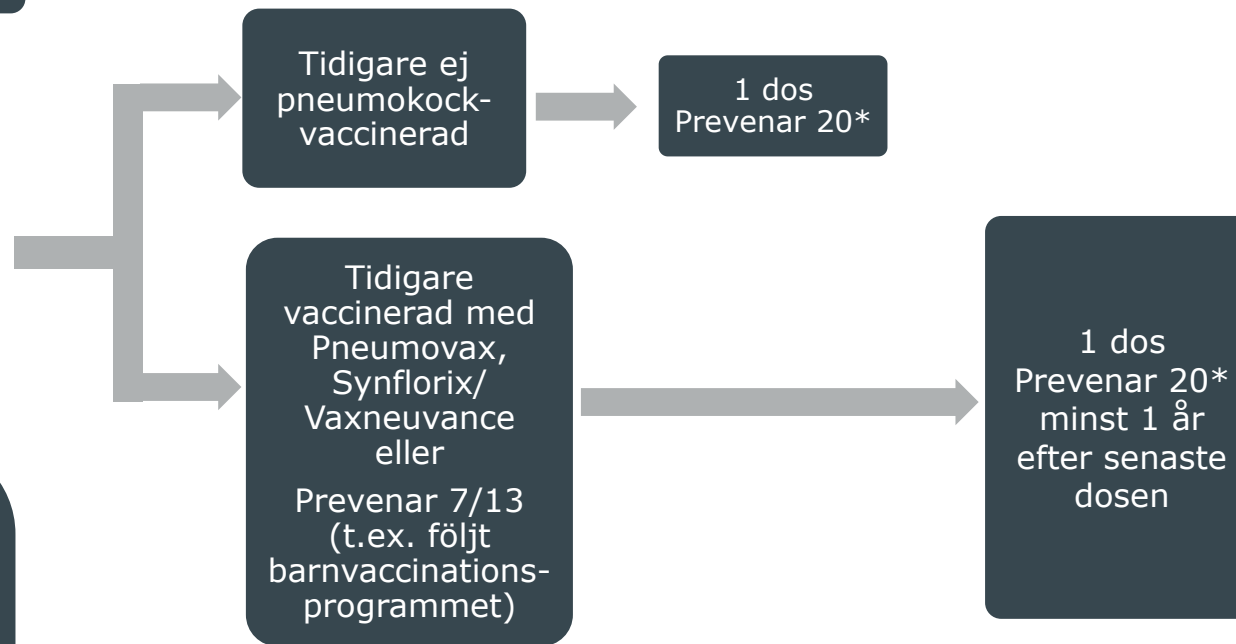
B. Mycket hög risk för allvarlig pneumokockinfektion - gäller vuxna samt barn från 2 års ålder

Kostnadsfri vaccination.

Person med mycket hög risk

- Cystisk fibros
- Kokleaimplantat
- Nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling**
- Organtransplantation**

** Behov av vaccination och val av vacciner avgörs vid individuell medicinsk bedömning eftersom riskgrupperna med immunbrist är heterogena. Personer som har genomgått stamcellstransplantation vaccineras efter ett speciellt vaccinationsschema. Se sjukhusens egna riktlinjer samt [Folkhälsomyndighetens rekommendationer](#)

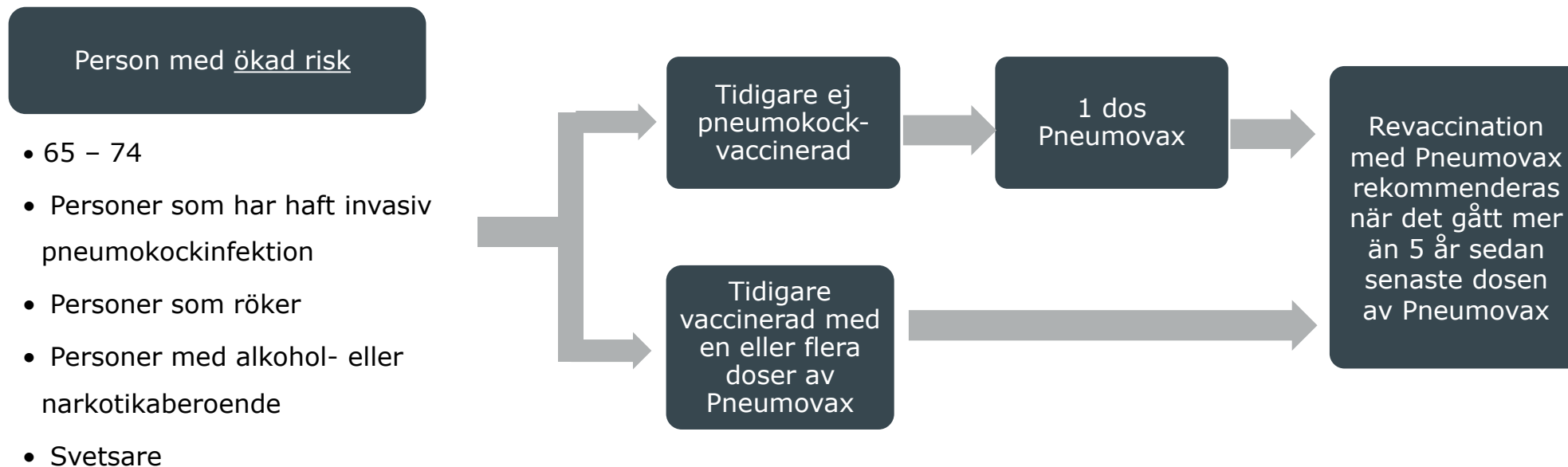
Allmän vaccination mot pneumokocker infördes i barnvaccinationsprogrammet 2009 och erbjuds alla barn. I Västra Götaland används sedan 1 september 2023 konjugatvaccinet Vaxneuvance. Tidigare användes Synflorix.

* Prevenar 20 (=Apexxnar)

Personer som löper ökad risk för allvarlig pneumokockinfektion och som inte ingår i nationella vaccinationsprogram eller regionala rekommendationer

2024-05-27

Vaccination utifrån egenavgift, se [patientavgiftshandboken](#)

Kombination med andra vacciner

Individuell bedömning måste göras när flera vacciner tas samtidigt då det finns en risk för mer uttalade, men ofarliga, biverkningar, till exempel feber. Vaccinets skyddseffekt försämras inte av att flera vacciner tas samtidigt.

Polysackaridvaccin mot pneumokocker (Pneumovax):

- kan ges samtidigt med de flesta andra vacciner, till exempel influensavaccin eller vaccin mot covid-19, förutsatt att olika injektionsställen används.

Konjugatvaccin mot pneumokocker (Vaxneuvance eller Prevenar 20):

- bör inte ges vid samma tillfälle som "förstärkt influensavaccin" (Supemtek) eller adjuvanterat vaccin mot covid-19 (Nuvaxovid)

Patientavgift eller avgiftsfrihet

- Vaccination enligt det nationella vaccinationsprogrammet erbjuds kostnadsfritt till alla som är folkbokförda i Sverige.
- Vaccination enligt det regionala vaccinationsprogrammet erbjuds kostnadsfritt till dem som är folkbokförda i Västra Götaland.
- Övriga personer betalar egenavgift enligt [vaccinprislista](#). Ingen KVÅ-kod anges.

Ersättning för utförd vaccination

- Vaccination mot pneumokocker utförs av vårdval vårdcentral eller hos upphandlade vaccinatörer. Ersättning erhålls från VGR. För mer information, [läs på Regional vaccinationssamordnings webbplats](#)
- För vaccinationer mot pneumokocker som utförs inom slutenvården erhålls enligt nuvarande regelverk ingen ersättning från VGR.

Registrering av utförd vaccination

- Vaccinationer som ges inom ramen för nationella vaccinationsprogram ska rapporteras till [Nationella vaccinationsregistret \(NVR\)](#).
Vårdgivaren ansvarar för att detta utförs.
- Vacciner givna utanför nationella vaccinationsprogrammet registreras enligt rutin.

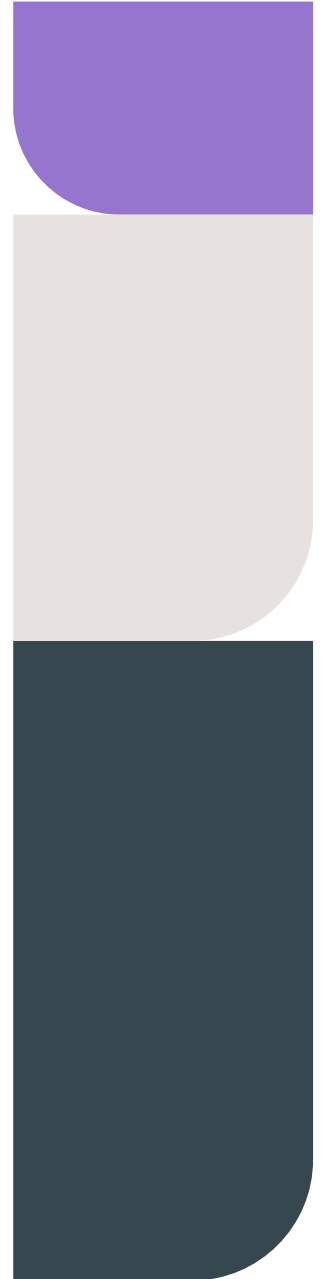
Revaccination med pneumokockvaccin

Revaccination med polysackaridvaccin, till exempel Pneumovax

I nuläget rekommenderas revaccination vart 5:e år, oavsett antal doser polysackaridvaccin.

Revaccination med konjugatvaccin, till exempel Prevenar 20 eller Vaxneuvance

Det finns ingen rekommendation om revaccination av konjugatvacciner.

Länkar och fördjupad information

Information från Folkhälsomyndigheten:

- [Sjukdomsinformation om pneumokockinfektion och pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin](#)
- [Barnvaccinationsprogram – Allmänt program för barn](#)
- [Vaccinationsprogrammet mot pneumokocker för riskgrupper](#)
- [Rekommendationer om pneumokockvaccination till riskgrupper](#)
- [Nationella vaccinationsregistret](#)

Länkar och fördjupad information

Information från Västra Götalandsregionen:

- Samlad information finns på [Regional Vaccinationssamordnings webbplats](#) med länkar till fördjupad information, hälsodeklaration, vaccinprislista, osv.
- [Vaccination mot pneumokockinfektion - Terapiråd Vaccin](#)
- [Vaccinationer – Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#)
- [Smittskydd Västra Götaland](#)
- [Hälsodeklaration inför vaccination](#)